

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEJYZÖK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DIJAK: Egész évre 8 kor. Félre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Papok-, tanító- és községi előjáróknak egész évre 6 kor., a tanító-egylet tagjainak, községi és körjegyzőknek 5 kor. — Egy példány ára 16 fillér.
Megjelen hetenkint egyszer, vasárnap.

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos:

B E T E G H P Á L

Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □ cm-ként 6 fillér, többszöri közlésnél 4 fillérért közöltenek. — Bélyegdíj külön 60 fillér. Nyíltér sora 1 kor. Hirdetés és nyíltér díja előre fizetendő.
Hirdetéseket a lap részére elfogad minden hirdetői iroda

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: B E T E G H P Á L könyvnyomdája és könyvkötészete (Kossuth-utca), hova minden a lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők. Kéziratok nem adatkak vissza.

Szegényügy.

Írta: Truncus.

Szegénység. Nagyon relativ fogalom. Láttam tekintélyes, nagy befolyású urakat pompában, fényben járni, közönséges emberrel félvállról beszélni, de a kiknek még az inge is másé. Láttam városunk polgársága között is olyanokat, hol az asszony bársony és plüshe jár, de a család éhezik, férje pedig kénytelen vagyontalansági bizonyítványt kérni, hogy gyermekének az elemi oktatást megadhassa.

Nem ezekről a szegényekről írok, mert itt ha a számítás beteges, de a test ép, egészséges, megszerzi a szükségeseket és ha a józan gondolkodás felülkerekedik, legyőzi a szegénységet is.

Irok azokról a szegényekről, a kik testi, szellemi bénaság, vagy gyengeség folytán jómagukkal tehetetlenek, hozzátartozóik, kik gondoskodhatnának, nincsenek és így a községnek vagy társadalomnak kell gondoskodniuk.

Tudjuk, hogy a községek miként szoktak eljárni a szegények gyámolításával. Gyűjtik a szegény-alapot, de nincs eset rá, hogy a gyűjtött tőke 10 százalékat a szegények javára kifizetnék, hanem neki engedik a házankénti koldulásnak, mert a szegények ellátásának ez a módja a legkényelmesebb a hatóságokra és legjobban kedvez a szükkeblűségnek, mely szivtelenül vonja meg hetenként néhány fillérből álló alamizsnáját a szegényektől.

Nincs talán a szegényügynek helytelenebb megoldása, mint a házankénti koldulás, mert eltekintve attól, hogy a teher egyenlőtlen megosztását eredményezi, csak a város és vidéke nyomorát tárja fel az emberek előtt. Undort keltő és leverő látvány egynemű koldus. Hány ragályos betegségnek a széthordói, de hány van olyan, hogy csak a tolvajlasi vágyának kielégítése végett koldul.

De vajjon megfelel-e a házankénti koldulás azon céljának is, hogy a szegénység rendszeres táplálását elősegítse. Figyeljük meg, hogy mire méltatja az a koldus az egy edénybe töltött ételek halmazát és a darabonként összegyűjtött kenyeret, legtöbbször eladja, hogy a szerzett többi fillérből a pálinkakimérésekbe vigye. A hetenként egyszer összegyűjtött ételmet elveszítve, a hét legtöbb napját éhséggel tölti; e rendetlen életmód mindenre, csak ép-

pen arra nem alkalmas, hogy annak a szegénynek testi táplálására szolgáljon.

Nézetem szerint a hatóságok kötelessége a társadalom támogatását is igénybe véve, a szegény ügyet megoldani. Két irányt tartok szükségesnek szem előtt tartani, egyik a házankénti koldulás megszüntetése, második a szegénységnek lakás, élelem és ruházattal való ellátása.

A cél csak akkor érdemes figyelemre, ha annak elérésére eszközök is állnak rendelkezésére, már pedig itt a cél szép és mulhatatlanul elérendő, a feladat pedig nagy. Udvarhely megye összes szegényeiről kell gondoskodni, kiknek a számok körülbelül 200. Bármely egyszerű építkezés mellett is nagy összeg kell egy „szeretetház” felállítására, hol háló- és munkatermek, betegek szobája, továbbá a felügyelők lakása meg legyen. Nagy az összeg, a mely élelmökre szükséges, ha azt humánusan intézzük. A ruházat, felügyelők szintén kiadást követelnek.

Tegyük számítását:

A „szeretetház” 30.000 frt; 200 szegény élelem és fűtés, világítás napjára 20 kr, évi 14.400 frt; ruházat egyénenként 5 frt, összesen 1000 frt; két felügyelő á 240 frt, összesen 480 frt; három főző cseléd 240 frt. Előre nem látott kiadás 180 frt. Tehát az évi kiadás 16.300 frt.

Lássuk az eszközöket a cél elérésére, lássuk a fedezetet.

Tudomásom szerint Udvarhely megye községeiben a szegényalapok kerek számban 150.000 frtot képviselnek.

Ez összegből 30.000 frtot a felépítésre és beruházásra költve, marad 120.000 frt, ennek 5 százaléka kamata 6000 frt, a melynek rendeltetése semmi esetre sem az, hogy heverjen, hanem az, hogy a szegénység nyomorát enyhítse, tehát:

Bevételek: a) kamat 6000 frt, b) adományok 200 frt, c) törvény és szabályrendeletek által a célra utalt díjakból és büntetéspénzekből minimális számítás 1200 frt, tehát fedezetlen 8900 frt, mely összeg előállítására könnyű feladat, ha minden egyes vagyonosabb háztulajdonos a koldulást megvállja heti 2 vagy 4 krral, a mi évi 1-2 frtnak felel meg. Ennek sikertelensége esetén csak egy humánus intézkedés kell: az ugynevezett „szegényadó” beho-

zatala, a mi csak egy, vagy 1¹/₂ pótdát követel és a kérdés meg van oldva.

Én a kérdést felvettem, szerény nézetem kifejtettem, a kivitelhez nagyobb erők szükségesek, ajánlom a megye intéző köreinek szíves figyelmébe.

Római levél

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Karneva! herczeg nagy zajjal köszöntött be. Fogadására sippal, dobbal felfegyverkezve jelent meg az örök város apraja, nagya.

Bevonulásának hivatalos ideje január 5-én este volt. Ez az éjszaka itt a teljes szabadság éjszakája. Csak az marad otthon, a kit betegség köt ágyához, mert az egészséges, legyen az gyermek vagy agg; férfi vagy nő, az éjjelt a kávéházban és az utcán tölti. Ekkor itt sincs beteg asszony! Dobolva, sipolva vonul végig az utcákon a nagy csoportokba verődött sokaság.

A legnagyobb rész aludni sem akar, a jobb lelkűket pedig a folytonos trombitálás akadályozza ebbeli szándékukban. Ezt a zajos, de nem irigylendő s művelt európai néphez egyáltalában nem illő ünnepet Befana-nak hívják az olaszok.

Egyéb nem jelzi a farsangi napokat. Minden egyhangu. A lelket és szívet felfrissítő s olykor elszomorító zene nem szól a nyilvános helyeken. A bált pedig nem ismerik. Házi estélyek talán vannak, de olyan nyilvános jókedvű táncmulatságok, mint nálunk, nincsenek. Hej, mert a magyar cigánynak nincs párja.

Most győződtem meg valóban ezen jellege igazságaról: „Extra Hungariam non est vita, si est vita, non est Italia”.

A héten, a Forum Romanum átadás közben ráakadtak a római birodalom megalapítójának, Romulusnak síremlékére, a melyet egészen a császárkorig nagy kegyelettel őriztek, de Septimius Severus diadalívének felállítására áldozatul kívánta a drága emléket. Remélhető, hogy az 1600 év múlva újra megtalált emléket nagyobb kegyelettel fogják őrizni az olasz királyok, mint elődeik a római császárok.

A birodalom második megalapítójának Julius Caesarnek emlékére állított oszlopot is megtalálták a felirással: „A haza atyjának”. A mint ezt Svetonius történetíró említi is. Az ujjában megkezdett ásatások még sokat napfényre hozhatnak a régi emlékekből.

Mig önkönl a politikai élet tulságosan élénk, de eredménytelen, addig itt tulságosan csendes s talán mégis eredményesebb. Itt a honatyák annyira elvégezték minden munkájukat az ó-évből, hogy a karácsonyi szünet még most is tart.

A szerkesztő urtól újévi ajándékba várt, de még meg nem érkezett kályhát, köszönetem mellett valami jótékony cizra kisorsolás végett átengedem, mert itt a tél már elmúlt s szobám elég barátságos lett.

A Vezuv háborog, de nem tör ki. Szicília nem há-

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRCZAJA.

Téli világ.

(A „Székely-Udvarhely” eredeti tárczája.)

Olyan csudálatos téli nap van. Hó nélküli, mogorva tél. Szürkés, homályos minden. Fázósan, szinte boszus arccal járnak az emberek, mintha lerina róluk a kívánság — miért nincs már hó? ...

A gyermekek zajongva, csoportosan sietnek az iskolába, nincs hó, nem havazódnak.

Tél, fekete tél. Kellemetlen rossz vendég. Pedig hogy vártuk, előre örülve szép fehér takarójának. Oh bár csak havazna már ... száll a sóhajtas itt is, ott is.

S ime alig látható apró csillagocskák kezdenek hullani. Lassan, csöndesen. Majd sürűbb, nagyobb darabokká tömörülnek, méltóságtelesen szállnak alá a télnek hangtalan fehér madarai. Szél süvölt át a légen s a lassan szálló hópehely örülten kering, cifra boszorkánytáncot jár.

Esik a hó, a várva-várt kedves hó hull, sürűn hull alá. Fehér takaróval vonja be a fekete földet, az ártatlanság fehér leplebe burkolja a vén bűnöst.

Az arczok felvidulnak, vidám gyermekkaecaj, zsvaj tölt be utazt, házat, esik a hó.

A felsőbb leány vágyódó arccal nézi a keringő pilléket, új ruha, séta, jég, mind megvillan pajkos fejcskéjében, no meg az a szürke kalapos, érne készülő ifjonec, a ki olyan hódoló mosolygással köszönt, az is ott áll előtte, tán épen együtt korcsolyáznak az ábrándok or-

szágában. Szállj, csak szállj kedves fehér pehely, hogy az alom még szebb válóvá legyen.

Esik a hó, dűnyyögi az utcazeprő, most már lesz dolog. Asszony seprűt, lapátot elé.

Esik a hó, vihog a suszterinas s jó marok havat tőm a sarkon álló mihaszna nyakáka s mire az felöcsüdk, ő már ungon-berken tul úzi pajkos játékaik.

Elé a korcsolyákat, szől segédeikhez a vasas-boltos s egy percz alatt megtelik a kirakat fénylő halifaxszal, oda csalogatva kis és nagy diákok, kik képzeletben már ott repülnek a tükörsima jégen.

Csináljunk hőembert, hangzik fel az iskola udvarán. Hőgomolyákat hengergetnek, fut, szalad az apró nép s ime a hőember csakhamar készen áll, szénből van a szeme, piros rongy a szája. Szalma kalap a fején, pipa a szájában. Örül a gyermekhad, sikongva táncolja körül, csufoló versikével szólítja s nincs vége-hossza örömnök, tréfának.

Ifju menyasszony nézi az örülten keringő pelyhet, hogyan tánczol, kavarg nagy sebesen. Vajjon mit hoz számára a jövendő? teszi fel a kérdést s a tánczó pillé megesendesül, könnyedén hull alá, mintegy felelve a kérdésre, nyugodt, boldog lesz éleled.

Épen így hullott a hó, szól a vén leány, mikor kiadtam az utat Holdházi Birtoktalan Ádám urnak. Pedig milyen szépen esdekelte! „Zelia! forrongó szívem imádozott anygala, ne tegyen boldogtalanná, mondjon igent. Szivem zajongó indulatai ép így kavarnaknak, mint a hulló hó, csendesítse le őket, bájos királynőm!”

S én nemet mondtam, büszkén, hidegen utasítottam el őt (oh pedig szívem vérzett). Nagyot sóhajt, kezét mellére kulcsolva csendesíti a feltörő emlékeket. Elutasítom,

hogy ne lássam élve soha többé. Értem végzete ki magát, — folytatja páthosszal — miattam v laszította a halált, ugrott a mély hasadéka s panaszolva, dühösen beszél tovább s még a gonosz nyelvek azt beszéltek, hogy a Salamon kocsmájában a szép asszonyt mulatothajnalig s részeg fővel esett a szakadéka.

Hiába, vén kisasszony, ilyen gonosz a világ! ... No lesz immár keményégetés, örvendez a keménys prógyerek, lesz mulatság, gyerekijesztgetés, lesz füstölt kolbász kostolgtatás, ha nem vigyáz a gazdasszony. S nyelvével csettentve vig notázásba kezd.

Mindenki övend a hónap és én — én busulom nyögi Sanyaró cimzetes írrok ur. Ha czipőmnek talpa volna, örömem nekem is volna. De ez az átkozott hó atasztja a pappendekli talpát, s dühösen nyitja fel ősi birtokát, a foltos esernyőt, ha alant esik, fent legyen száraz.

Komor zárdának vasrácsos ablakán ifju apác a áll. Merengve nézi a hulló havat, ki tudja mit juttat eszébe. Sok mindent, mert arczán változó kifejezések vonulnak át. Hirtelen olvasójához kap, megrettenv süli le szeméit, hisz neki tiltva van a világra gondolni.

S a fehér pehely hull csöndesen, sürűn alá, fehér takarót kap edő-mező. Minden örülni látszik a fehér hónap, csak a temető áll, némán, elhagyottan, a fekete sírdombok lassanként eltűnnek, megfehérednek. A végtelen fehérségből alig látszanak ki a jelző sirkövek. Szegénynek, gazdagnak sírját egyaránt disziti az örök természet.

Csöndesen, sürűn hull alá a fehér pehely, majlig pedig örülten keringő boszorkánytáncot jár ...

Riczi.

borgott és kitört. A lakosság több helyen fellázadt s az adóhivatalokat és bankokat felgyújtotta.

Végül van szerencsém tisztelettel a szerkesztő urtól egy Gyűjtővet kérni, hogy itt is mozgalmat indítsak az agyfalvi emlékoszlop ügyében.

A szerkesztő urnak kész hive
Róma, 1899. jan. 16. —cz—s.

TANÜGY.

Vlascics miniszter a tanítókért. Az állami elemi tanítók egyesületét arról értesítette a napokban Vlascics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter, hogy „nem zárkózik el az elől, hogy amint az ország pénzügyi viszonyai megengedik, megfontolás tárgyává tegye egy oly értelmű törvényjavaslatnak a törvényhozás elé terjesztését, amely szerint az állami elemi iskolai tanítóknak az 1893. évi IX. t. cz. értelmében a XI-ik fizetési osztályba való sorozása megtörténhetik. Addig is a rendelkezésre álló hitel keretében igyekeznek az állami elemi iskolai tanítók helyzetét javítani oly módon, hogy őket a XI-ik fizetési osztály elvei szerint és a szolgálati idő arányában a XI-ik fizetési osztály fokozataiba évről-évre fejlesztendő arányos beosztás szerint fölveszi.” A XI. fizetési osztályban a fizetés fokozatosan 500—600—700 frt, a lakbér pedig 150—300 frt. Az állami tanítók bizonyára nagy örömmel fogadják a közoktatásügyi miniszter elhatározását.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál előfizetésük megújítása iránt lehetőleg gyorsan intézkedni szíveskedjenek, nehogy a lap szétküldése fennakadást szenvedjen.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Kinevezés. A közoktatásügyi miniszter Morovich Alma okleveles tanítónőt a senterzsébeti állami elemi népiskolához rendes tanítónőnek nevezte ki.

— Miklós bácsi diszpolgár. A 80 éves Feleki Miklós, Nagy-Galambfalva születése azon igen ritka megtiszteltetésben részesült, hogy e hó 20-án, Gálffy Kálmán elnökléte alatt szülőfaluja képviselők diszpolgárának választotta egyhangulag, a legszebb és példásabb egyetértéssel. Az a nemes egyszerűség, hamisítatlan őszinte érzelem, mely ezen tényben megnyilatkozott, valóban megható. Nagy ünnep volt e nap Nagy-Galambfalva község apraja-nagyjának. Élénk érdeklődéssel, nagyszámban, ünnepi díszben csoportosultak a község képviselői szeretett főszolgabírójuk köré és édes kíváncsisággal lesték szavait, melyek igazi szívből fakadtak s lelkesülésre hangolták a mindennapi munkában görnyedező székelly atyafiakat. Ilyen érzelmekkel s ehhez hasonló hangulattal nyit meg és folyt le az ünnepi közgyűlés. Gálffy főszolgabíró Feleki Miklós érdemeit igen szép szavakkal méltatta és felhívta a képviselőket, hogy a már beadott indítvány értelmében Nagy-Galambfalva község diszpolgárának válasszák meg. Erre talprengető éljenzés következett, mely percekig tartott s e magas fokú lelkesedés következő határozatban nyert kifejezést: A teljes számban egybegyűlt képviselőtestület az indítványt, mely községünknek egyik legkiválóbb fia: Feleki Miklós színművész ur, a Ferencz József rend lovagkeresztjének tulajdonosa, e község diszpolgárának leendő megválasztására vonatkozó, egyhangulag, nagy lelkesedéssel magáévá teszi a határozatilag kimondja, hogy Feleki Miklós urat, ki nemcsak a színművészet terén, de mint kitűnő hazafi is különösen a székelly névnek oly szép hirt szerzett, valamint községünk, illetve annak egyes lakóival szemben számtalanszor tanúsított nemes cselekedetei némi elismerésül Nagy Galambfalva község diszpolgárának ezennel megválasztja s egyszersmint felkéri elnöklő főszolgabíró urat, hogy Kányádi Miklós és Palló István képviselői tagokkal, mint küldöttséggel a diszpolgári oklevelet Feleki Miklós urnak Budapestre adja át. Gálffy főszolgabíró ur a képviselői kérésének engedve, a küldöttség vezetését készségesen elvállalja, mire a küldöttségben való részvételre még önként jelentkeztek: Kányádi János, Feleki Márton, Kányádi Dénes, Pr. da György, Petre Lajos, Bertalan János, Száva Mihály és Tóth Ferencz képviselői tagok.

— A kereszturi tanítóképző. A közeli napokban meggyőződhetek a kereszturi polgárok, hogy gróf Haller Jánost hozzájuk erős kötelek fűzi, látták t. i., hogy a szülő helyéhez végtelenül ragaszkodik. Ugyanúgy nemrégiben állandó rémkép gyanánt tüntették fel a kereszturiai előtt, hogy állami tanítóképződjüket elveszítik s talán Udvarhelyre hozzák. Miután ezen hír az utóbbi napokban aggasztóbb mérvet öltött, a polgárok egy 20 tagú küldöttséggel járultak főispán elé, hogy ezen reájuk nézve első rangú fontossággal bíró iskola megtartása érdekében munkáján közre s annak elvitelét akadályozza meg, főispán ur a kérdésben szokott és általános ismert jóindulatával nyugtatta meg szülőhelyének küldöttjeit, de sőt azt is bemutatta, hogy ezen ügyben már az első nyugtalanító hír vételeivel eljár s így teljes bizonyossággal lehetnek a felől, hogy a képző ott marad. Ezután a küldöttséget ebédre meghívta, hol a gazdagon terített asztalra a küldöttség tagjai igen kellemesen találták magukat, mivel főispán ur nem volt velük szemben más, mint keresztur szülőltje s így a díszes ebéd a legszebb és legközvetlenebb hangulatban folyt le, melynek rendén a néhai gróf Haller Józsefről, mint Keresztur valódi jótetterőjéről többszörösen hálással emlékeztek meg a küldöttség tagjai. A szívesen látott kereszturiai ma is boldogan em-

lékeznek vissza azon napra s különösen elragadta grófné ő méltóságának azon leereszkedő jósága, melylyel az ebéd alatt és után a küldöttség minden egyes tagjához viseltetett.

— A jótékony nőegyesület mult heti fillérestétele egyike volt a legsikerültebbeknek. Lányi Erzsike szépen és hatással szavalt. Lázár Ádám gróf a töle megszokott szellemes felolvasást tartott Fodor Boldizsár pedig humoros költeményt adott elő tetszéssel. Sok taps volt jutalmuk a szereplőknek. Az estélyt rendező hölgyek (Ferenczy Erzsike, Félegyházi Mariska és Lukácsfy Marika) Sándorka élvezetet nyújtó zenéje mellett, világ-postával kedveskedtek. Szóval egy kellemesen eltöltött est hatása alatt távozott az igen szépszámu közönség. — Az e hó 25-iki (szerdai) fillérestétele szintén a legelvezetesebb műsort ígéri. Lányi Erzsike, Rápolthy Mariska és Nosz Gusztáv rendezők minden lehető megtesznek, hogy az estély feledhetlen emlékekben gazdag legyen. Előadásra kerül „Szerelem tudomány” cz. vigjáték, felolvas Pál Ernő dr és színrehozzák a „Hófűvés” cz. vigjátékot. Valóban érdemes, hogy közönségünk zsufozásig megföltse a „Budapest-szálló nagymertét; s a mi bizonyára ugy is lesz.

— Városi állatorvosnak városunk képviselőtestülete a tegnapi gyűlésben Licht Gyula oklándi járási állatorvost választotta meg.

— Bucsulakoma Herepei V. Árpád parajdi bányanagy távozása alkalmából e hó 12-én a Hutter-féle szállóban nagyszámu tisztelői bucsu-estélyt rendeztek. E hó 15-én távozott új állomására a közszereketben álló derék bányanagy. — Mint értesülünk — Parajdra Veress Gyula h. bányanagy fog jöni Deés-Aknáról.

— A polgári önképző hétéfői fillérestétele igen szépen sikerült. A terem zsufozásig telt válogatott közönséggel s nagy élvezetet nyújtott a remek műsor. Rendkívüli örömeinkre szolgált, hogy intelligenciánk oly otthonosan találja magát polgárságunk körében, hol fesztelentül mulat s mégis kedves emlékek szívében távozhatik. Helyesen, hisz Dániel Ernő báróné példáját követhetik, ki közelebről az orsz. iparegyesületben felolvasást tartott a torontáli háziiparról. Nekünk sem ártana, ha intelligens hölgyeink szintén vállalkoznának efféle felolvasásokra s háziiparral foglalkozó közönségünk és kereskedőink bizonyára örülnének — a háziipari készítmények felszínre jutásának. Olvassunk magunkról és főképp járjunk a magunk lábán! Ha jelenben nem felel meg minden izlésnek hazai háziiparunk, mondjuk meg nyíltan óhajtásainkat s a ma már e tekintetben is fejlett izlés, együttes akaraterő — csodákat művelhet. — Az e hó 23-iki fillérestélet Orbán Erzi, Ráduly Irma, Ferenczy Károly és Mészáros Lajos ifj. rendezik. Szaválnak Lázárné Kábebe Róza, Márton Árpád és Váci József, monologot ad elő Hettás Gusztáv, énekel Koronkai Ferencz.

— Meghívó. A „Székelyudvarhelyi Casino” 1899. évi rendes közgyűlést folyó hó 19-én délután 3 órakor a Casino helyiségében tartja meg, melyre az igen tisztelt tagtárs urakat van szerencsénk tisztelettel meghívni. Választmány 92. jk. sz. a. hozott határozatából: Székely-Udvarhelyen, 1899. év január hó 20-án. Dr Solymossy Lajos, elnök. Konez Aurél, jegyző. Tárgy sorozat: 1. Előki megújító. 2. Jegyzői jelentés s lefolyt egyesületi évről. 3. Egyes tisztviselők beszámolója. 4. 1899. évi költségvetési előirányzat előterjesztése. 5. Választmányi indítványok. 6. Egyesek által esetlegesen teendő indítványok. 7. Lemondása az előző évi tisztviselői karnak és megválasztása a folyó évi új tisztviselők (l. alapszabályok 13. § b) pontja).

— A parajdi fillérestételek e hó 14-én megkezdődtek. Nevorál István kitűnő zongorajátékával, Molnár Albert szép énekével, felolvasásával és tetszéssel fogadott monologjával mulattatta a szépszámu közönséget.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága e havi ülését — mint mult számunkban jeleztük — e hó 11-én Lázár Ádám gróf főjegyző, mint h. alispán elnöklése alatt megtartotta. A havi jelentések előtt megalakultak a rendes albizottságok következőleg: A börtönvizsgáló bizottság: Gyarmathy Ferencz, Sándor Mózes, Diószeghy Samu, Bedő Ferencz. A gyámügyi felelővitei bizottság főispán elnöklétével: Gyarmathy Ferencz, Ugron Gábor rendes, Szabó Gergely póttag. Választott rendes tagok: Bedő Ferencz, báró Kemény Béla; póttag Menyhart Andrá. Hivatalból tagjai: alispán, főjegyző, arvaszéki elnök, t. főjegyző. Fegyelmi választmány főispán elnöklétével: Bedő Ferencz, Gyarmathy Ferencz, póttag: Szabó Gergely. Államiakból: Sándor Mózes, Diószeghy Samu; póttag: Molnár Lajos. Erdészeti albizottság elnöke Lázár Ádám gróf, tagjai: Gyarmathy Ferencz, Daniel Elek, Fás Gyula. II. foku erdei kihág. bizottság főispán elnöklétével, tagjai: Ugron Gábor, Gyarmathy Ferencz, Szabó Gergely, Daniel Elek póttagok: Ferenczy Károly, Menyhart Andrá, Ugron István, dr. Szabady Ferencz. Közegészségügyi bizottság: Diószeghy Samu, Haberstumpf Károly, Konez Ármín. Utalappénztárovanacsoló bizottság elnöke Lázár Ádám gróf, tagjai: Ugron Gábor, Diószeghy Samu. Pótadó egyénekenkénti kivetése elleni felszólamlási bizottság elnöke fő-, esetleg alispán, tagjai: Gyarmathy Ferencz, Sándor Mózes, Diószeghy Samu, Szabó Gergely. Kórházfelügyelő bizottság elnöke Lázár Ádám gróf, tagjai: dr. Szabady Ferencz, Bedő Ferencz, Diószeghy Samu, Feiügyelő bizottság kegyelmi kérvényeknél: Lázár Ádám gróf, Ugron Gábor. Az alispáni jelentésben javaslat van tve egy 4-ik levélhordói állás rendszeresítésére, melyet a postaigazgatóságtól városunk részére kérnek. Az előadók jelentéseit tudomásul vették, ugyszintén Nagy Samuel dr. köz. biz. tag lemondását is. A Valéncsi Ferencz dr. tisztú főjegyző ügyében kiküldött bizottság, miután Csanádi Zalán járásbíró nem volt hajlandó kihallgatás rendjére lépni, az összes iratokat a belügyminiszterhez való terjesztésre ajánlja, mit a köz. bizottság határozatilag kimondott.

— Nagydők tanuja. Szent-Katolnai Elekes Mihály 1848-49-es honvéd főhadnagy életének 69-ik évében e hó 18-án elhalt Sárd községben. Temetése 20-án, lelkéért a gyászmise tegnap volt, ezutóbbi Székely-Keresztur a róm. kath. templomban. Halálát felesége Zeyk-

falvi Zeyk Katalin, a Thoroczky, báró Rudnyánszky, Sándor, Bajkay, Tolnay és Normann gróf — kiterjedt családok gyászolják.

— Szervezési szabályaink. Dr Gyarmathy Dezső, városunk tevékeny és megkezdett munkájában nem lankadó polgármestere mintegy 22 ivre terjedő, új szervezési szabályrendeletet szerkesztett s azt bizottságilag már letárgyalták; osekely módosításokkal, teljes szövegében elfogadván. Jövő hét folyamán képviselői közgyűlés elé kerül s így csakhamar törvényessz belőle. Látszólag igen gyorsan készül; de a bizottság határozatából ítélve, alaposan s így polgármesterünk codificatori képességét is előnyösen bigazolta.

— A székelly ember akaratá nyilvánult meg Kovács József uram cselekedetében. Az égei műkedvelő színielőadás híre hozza is eljutott Dályába annál idősebb, mert meghívóval is megtisztelték. Farsangi idő levén, kissé kaptos állapotba jutott Kovács József uram s a „szekeres fogadás”-tól elkésett. De a székelly akaratán segített furaangja, a korosmájában mulatók közül négy markos székellyt felfogadott és azokkal a három és fél kilométer távolságban levő Égébe húzatta magát szánkón. Végig nézte a színielőadást, jól mulatott és ugyanazon „alkalmatosságon” vissza utazott Dályába.

— Remekebbnél remekebb diszmunkák kötötték le figyelmünket a Váci Dániel női szabó lakásán Spitzer Róza által berendezett tanműhelyben. Mint értesülünk — a róm. kath. leánynevelő növendékei már látogatják a tanfolyamot. Elégge nem ajánlhatjuk a szülőknak, hogy ez alkalmat felhasználva, gyermekeiket a könnyen elsajátítható és hasznos műipari foglalkozásra taníttassák. A osekely tandíj sokszorosán megtérül a tudományból.

— A szentléleki kisbíró ereje. Geréb Domokos Udvarhely-Szentlélek község kisbírója e hó 19-én rokoni látogatást tett Jakab József házában s egyuttal 49 kr községi tartozásért — minden előleges foglalatás nélkül — a zálogolási eljárást is végezteti akarta. E jogtalanságon — melyet gyakran produkálnak egyes községekben s ritkán van alkalma megúndni a felsőbb hatóságuk — nem tüközött meg Jakab József, hanem készségesen átadott egy favágó fejszét Geréb kisbíró urnak. A kisbíró azonban nem volt megelégedve a zálogtárgyval s mást követelt oly formán, hogy Jakab Józsefet torkon ragadta és fojtogatni kezdte. Jakab felesége Geréb Anna — ki 43 éves, gyenge kötésű asszony, unokatestvére a kisbírónak — közbelépett a már fejszére került rokonok fel tartóztatására, de vesztére, mert — mint mentő — két részt kapott. Kisbíró ur unokatestvére erős markaiával — valószínűleg rokoni szeretetből — fogogatni kezdte minen s tul s ütlegeléssel s harapással vegyesen — az orvosi látélet szerint — 5-7 napig gyógyulható könnyű testi sértés lett a rokoni találkozás eredménye — Jakabné részéről. Az ügy a helybeli kir. járásbírósnál folytatást nyer.

— Tüzeset. A mult számunkban említett tüzeset pótlásul közöljük még, hogy Borbély Gergely károsult igen nagy anyagi veszteséget szenvedett. Csúra, az abban volt gazdasági feltételek, osepíleten volt gabnák, sarju és széna takarmányai mind elégtek. A bannégett állatok száma 11 és nem 16, mint jeleztük. Az összes kár hivatalos becslés szerint 1717 frtra megy. A helybeli önk. tüzoltók elég gyorsan megjelentek s igyekeztükkel ez alkalommal elárulták, hogy csak tapintatos vezető kell élükre s szakértelmük kielégítő. A közeli községekbe besereglett tüzoltókkal mindent elkövettek a mentést illetőleg, de a víztelenség miatt kevés eredményt tudtak elérni — a mi nem az ő hibájuk.

— Öriási tévedés. Dr Bogdán Andor volt helybeli aljárásbíró örökölt s ezen öröksége után a sepsiszentgyörgyi pénzügyigazgatóság 1511 frt 31 kr illetéket állapított meg. Az örökös természetesen felebbezett a magas összeg ellen s — mint értesülünk — nem ok nélkül, mert a pénzügyi bíróság 16 frt 77 kr-ra szállította le az illetéket.

— Az újságírói sorsjáték II. húzása. Budapest városháza közgyűlési termében kedden volt az Újságírók Egyesülete millió koronás sorsjátékának második húzása, a melynek ez lett az eredménye:

Huszezer koronát nyert: 2003—39. Ezer koronát nyert: 7975—15. Ötszáz koronát nyert: 7989—38. Kétszázötven koronát nyert: 8814—29 és 4078—85. Száz koronát nyert: 1139—56 7776—87 4062—36 7285—23. Ötven koronát nyertek: 7956—80 4433—9 9539—100 963—40 408—46 5922—74 679—70 2083—84 2812—42 8869—71 5391—61 9305—71 2-8—38 2606—60 5116—81 3125—12 4536—40 2073—93 115—76 és 1827—32. Tíz koronát: 4335—58 3165—92 5988—28 287—51 8353—13 8314—56 335—79 624—79 494—28 8447—69 2887—38 4721—3 8147—73 986—24 8861 43 7416—70 5989—74 5442—1 967—2 3370—89 9879—56 4704—32 153—80 4834—85 3081 87 718—89 8717—2 421—86 8804—28 9854—45 2235—81 4733—51 2656—10 9378—28 9646—99 3185—18 6590—66 747—61 7778—96 6605—12 8789—56 651—20 7312—48 9030—73 8096—89 7182—55 6979—87 7942—1 4887—8 4215—69; öt koronát nyertek: 2534—19 7916—30 4653—73 8976—59 4607—52 5593—46 5714—34 9003—33 5421—27 4120—61 7741—54 2170—4 4031—70 3142—80 1334—7 3293—88 4604—65 3017—37 9579—92 4870—19 5235—62 5677—55 989—12 8187—57 2527—81 8214—53 7657—48 6140—20 8401—89 4911—9 6292—62 4105—6 1097—21 2416—31 6554—58 9250—95 1696—70 2126—73 2466—11 245—72 1334—4 1210—33 7868—70 1134—95 6217—61 4424—62 6004—33 4007—96 5692—56 9816—44 7405—44 4131—83 4156—11 3193—26 5591—21 1099—15 3125—29 7373—79 9418—93 2711—82 9788—30 4038—72 8782—93 9369—89 4759—60 9818 49 1442—47 4035—32 8144—12 9033—56 8243—85 6623—12 4035—81 6078—25 212—24 2134—52 4515—84 9264—100 4264—7 1985—56 3624—69 8945—88 1791—79 3608—96

5729-63	9115-37	4770-61	2569-56	8397-41
1548-2	2077-27	4996-85	3883-77	3069-76
9184-46	6413-9	3534-46	9795-49	5951-32
1421-7	8583-73	1117-91	1259-43	7588-88
1593-64	5066-98	9182-80	9946-100	4803-11
2728-27	8477-57	389-51	2993-10	1670-62
7867-3	7158-74	7888-19	1736-7	1371-96
8016-100	8003-42	6484-99	9762-32	2484-54
7112-34	2356-6	6544-31	2361-34	9148-96
6589-82	7358-96	4577-3	9049-37	3845-29
867-97	6959-90	7270-65	4899-85	5195-31
7379-74	6595-26	5774-67	1830-37	884-51
1783-68	7243-97	9366-23	6558-51	6279-45
5060-64	2852-35	4568-69	9103-50	9873-38
3980-4	7320-62	3231-94	5391-29	2298-58
7611-91	4618-94	4830-68	5013-23	9186-91
5423-74	3488-91	4780-40	1293-28	808-92
7046-36	9834-62	3067-4	7314-78	7446-28
4652-4	758-34	591-47	7535-1	7617-19
4359-78	2976-10	4286-37	4875-8	1580-40
612-36	6199-19	9947-31	8348-74	5616-10
2867-19	206-65	4690-85	5184-15	4696-14
2571-94	438-30	2543-70	4557-64	7444-69
9977-36	964-11.			

KÖZGAZDASÁG.

— Vármegyei gazdasági egyletünk február hó 5-én d. u. 2 órákor közgyűlést tart a választmány megalakítása czéljából.

Az Erdélyi Gazda, az Erdélyrészi Gazdasági Egylet időszakos folyóirata, melyről lapunk mult évi folyamán több számban élénk vita folyt — igen előnyösen és óhajtatásunk s az erdélyi gazdaközönség kívánsága szerint, megváltozott. Az E. G. E. igazgató választmánya Turóczy Dénes alapító tag és gazdatiszta irásbeli indítványára kimondotta, hogy az Erdélyi Gazda ez évtől kezdve, mint heti lap fog kiadhatni. Szivesen üdvözljük az igazgató választmány üdvös határozatát s az új alakban és erővel, a gyakorlat embereinek a gyakorlat mezején született és kipróbált tapasztalatnak könnyen érthető közlését jövőre szemelőlőt tartó Erdélyi Gazda lapátársunkat. Midőn ezt örömmel tesszük, nem mulasztatunk el egy kérdést kockáztatni az E. G.-hoz, azt t. i., hogy vajjon az Alapszabályok azon része, melyben: „Az évdijs tagsági díj gazdatiszta, lelkész, körjegyzők és tanítók részére 4 korona» — megváltoztatásban részesült-e, hogy az alsóbb körök, a szegényebb gazdak szintén hozzájussanak az Erdélyi Gazda olvasásához? Erre annál is inkább kíváncsiak vagyunk a köz érdekében, mert a »Székely-Udvarhely» mult évi 32. számában kifejtették, hogy »addig hódításról az alsóbb körökben szó sem lehet. Az E. G.-t pedig most már — nézetünk szerint — a kevésbé művelt gazdak is nagy haszonnal olvasgatják czelszerű beosztása és könnyű stílusban tartott gazdag tartalmánál fogva. Reméljük, hogy ezen aggodalmunk eloszlátását az E. G. E. figyelembe veszi és az E. G. által felvilágosítást nyerünk melőbb. Addig is minden jóra való gazdának olvasásra és pártfogására ajánljuk az Erdélyi Gazdát, mint hazarészünk legkitünőbb gazdasági szaklapját.

Szerkesztői üzenet.

Dr H. D. urnak. Szent-Gothárd. Az említett utirajznak készséggel helyet adunk. Mindenesetre tekintetbe veendő lapunk tere és azon körülmény, hogy csakis folytatásokban közölhetjük. Egyébiránt szivesen várjuk az érdekesnek ígérkező leírást, mint a mi viszonyainkkal összehasonlítható és így sok tekintetben tanulságos közlemény. Szives üdvözlöt!

Magyar Polgár. Kolozsvár. A lapot az első számtól elküldöttük. Köszönet.

G. A. urnak. Drassó. A kért lapot elküldöttük s igen örülünk szives érdeklődésének.

B. D. urnak. Margitta. A czimváltozást bejegyeztük.

F. M. urnak. Róma. Köszönjük. A másikat is felhasználjuk. A politikának és országos ügyeknek hagyjunk békét. Nekünk nem lehet más feladatunk, mint szűkebb hazánk köreiben működni. Ezen irányban való szives munkásságát mindig köszönettel vesszük. Az utóbbi évtől leveleiben említett okmányt közelebből elküldjük. Szives üdvözlöt.

D. urnak. Parajd. Tudósításait kérjük. Csak nem bánta meg? ...

Az égei műkedvelői előadásról küldött tudósítás térszűke miatt jövő számunkra maradt.

Közönség köréből.*

Válasz a „Nyilt levél“-re.

Az »Ellenzék« folyó évi 10-ik számában a helybeli róm. kath. főgymnasium igen tisztelt tanárkara egy hozzám intézett nyilt levélben igyekszik indokolni, hogy tulajdonképen miért is lép ki az elnökletem alatt működő kerületi tanári körből.

Nem szoktam ok nélküli hírlapi polemikába keveredni s most se szólalnék fel, ha nem látnám, hogy e levél olvasói egyoldalú ítélet alkotására vannak utalva.

Az 1898. decz. 2-iki császári jubileumkor tartott templomi ünnepélyből kifolyólag — a mint levélirő urak mondják — a róm. kath. főgymnasium hírlapi támadásban részesült a templomban történt zaj miatt. Zokon veszik, hogy — bár tudtam, hogy a szószeke felment gyermekek között főreálisokai tanulók is voltak — nem nyilatkoztam, a mivel esetleg elejét vehettem volna a további fejleményeknek.

A támadó közleményvel magamat azonosítottam mondanak, mert a polemia során kifejlődött lovagias ügyben segédkeztem s mindezekből levonják azt, hogy én nemcsak nem ápoltam a kollegialis baráti viszonyt, sőt egyenesen az ellen cselekedtem s ebből kifolyólag a kör kötelekéből kilépek.

Nekem se az 1898. decz. 2-iki császári jubileumkor tartott templomi ünnepélyből kifolyó első hírlapi közlemény megjelenésekor, se az azt követő erélyes válaszkor, se az erre elmaradhatatlan viszonzóválaszkor tudomásom arról, hogy a szószeke felment

* Ezen rovatban helyet adunk minden közérdeklő felszólalásnak, de a felelősség a beküldőt terheli.

gyermekek között főreálisokai tanulók is lettek volna nem volt. Erről csak decz. 20-án, az osztályozó tanácskozományon értesültem. Ekkor jelentette Pálffy Károly tanár ur, mint az I-ső oszt. főnöke a következőt:

»Szükségesnek tartom bejelenteni, hogy az igazgató urnak is tudomása legyen róla, — annál is inkább, mert a megindult hírlapi harozból kifolyólag szűksége lehet reá — hogy a deczember 2-án, a róm. kath. plebánia templomban tartott isteni tisztelet alatt a szószeke, mint más alkalommal is, néhány első és második osztályos tanulónk felment, kik közül az osztályombelieket osztályfőnököileg megbüntetem.«

Tehát csak deczember 20-án tudtam meg, hogy a szószeke felment és így rendetlenkedő gyermekek között tanulónk közül is voltak nehányan.

Ily értelemben nyilatkozhattam volna, mihelyt a dolog tudomásomra jutott, ha gyanítottam volna, hogy a hírlapi támadásban részesült rendetlenkedés a szószeke való felmenéséből állott s ha a kölcsönös nyilatkozatok után azt nem hittem volna, hogy az ügy már befejeztett.

Tévedtem, a karácsonyi lapokban ismét nyilatkozat jelent meg, mely magyarázatokra szorult.

A magyarázatot kérők közül többen engem is felkértek, hogy nevükben közbe járjak.

A közbejárást társadalmi kötelességnek tartottam.

A lovagias ügyek is már lejártak s ez év és hó 2-án kaptam Soó Gáspár igazgató úrtól egy — mint körü elnökhöz intézett — levelet, melyben minden indoklás nélkül értesít, hogy a leendő állásáról lemond s egyzsermind a körből kilép s kér, hogy »ez elhatározását hozzam tudomására a körnek.«

A levél vétele után rögtön felkerestem, hogy elhatározása indokait megtudjam s a mennyiben lehetséges, kilépésének visszavonására birjam.

Soó igazgató ur kijelentette, hogy segédkezesemet társadalmi kötelességnek tartja s a miatt egyáltalán nem nehezelt, de zokon esik, hogy tudva azt, hogy a szószeken a főreálisokai tanulók közül is voltak, nem nyilatkoztam.

Azonnal kijelentettem, hogy azon esetre, ha ő e nyilatkozatra sulyt fektet, kész vagyok azt megtenni. Végül is abban állapodtunk meg, hogy én a következő vasárnap »Székely-Udvarhely«-ben nyilatkozni fogok, a mire ő feljogosított, hogy lemondó levelét a nyilatkozat közzététele után tépjem el.

A nyilatkozatot megírtam s személyesen adtam át a szerkesztőnek, igaz, hogy kissé későn s a szerkesztő szabadkozott is, hogy az majdnem lehetetlen, mert már a lap technikaiilag össze van állítva. Azzal távoztam, hogy ha csak lehet szorítsa be.

Másnap a megjelent lapha a szerkesztői tizenetek közt olvastam, hogy »Dr S. L. urnak Helyben. Mai számunkra későn érkezett.«

E hó 10-én vettem a tanári kar lemondó levelét, azonnal tisztában voltam, hogy ennek mi az oka, jól lehet el se tudtam képzelni, hogy a szerkesztői tizenet kikerülhetne volna figyelmüket, mindazonáltal megküldöttem a lapot, megjelölve a nekem szóló tizenetet, hogy szerezzenek tudomást arról, hogy ígéretemet bealtottam. Hogy az éppen abban a számban, a melybe szánya volt, nem jelenhetett meg, arról nem tebetek.

A tanár urak kilépési értesítését, éppen azon hiszemben, hogy türelemmel lesznek a legközelebb megjelölő lap megjelenéséig, nem terjesztettem a f. hó 10-én tartott körü gyűlés elébe, remélve, hogy — látva, hogy én ígéretemet bealtottam s magatartásom kifogás alá nem eshetik — az egyetértést nem bontják meg.

Azokban újabb csalódás! A tanár urak jónak látták nem várni, a nyilvánosság elé -- melynek a mi körünkhez aligha van köze — vitték kilépésüket, ezzel tanujelét adva, hogy nem a kör érdeke lebegett szemük előtt ... egyszerűen politizáltak.

Ennyit szükségesnek tartottam az eszmék tisztázása és a vélemények alkotathása végett elmondani. Sajnálom, hogy ez aldatlan ügynek a jó hírnévnek örvendett kör adja meg az árát.

Dr. Solymossy Lajos.

HIVATALOS RÉSZ.

Sz. 657-98. alisp. Udvarhely város polgármesterének és valamennyi községi előljáróságának. Közhírré tétel végett értesitem, hogy kikükküllővármegyei Bogács községben sertésvész lépvén fel, ezen község zár alá helyeztetett. Székely-Udvarhelyt, 1899. évi január hó 12-én. Alispáni szék üres: Gróf Lázár, főjegyző.

Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 1010-1899 alisp. Udvarhely város polgármestere és valamennyi községi előljáróságának. Közhírrététel végett értesitem, hogy Farkaslaka községben a sertésvész megszűnván, a község a zár alól feloldatott. Székely-Udvarhelyt, 1899. január 16. Alispáni szék üres: Gróf Lázár Ádám, főjegyző.

Nyilt-tér.*

Czimbalmos Ferencz és Beudek Jánossal való ügyet a törvényszékhez bejelentette.

* Az e rovatban megjelent közleményekért semmi felelősséget nem vállal a szerk.

HIRDETÉSEK.

Sz. 2-899.

polg.

Hirdetmény.

A székelyudvarhelyi királyi törvényszék mint csödbíróság részéről közhírré tételik, hogy ifj. Dénes János csödtömegéhez tartozó divat-, rövid és kézmű-áruccikkek árverése ujabban elrendeltetik következő feltételek alatt:

1. A csödleltár 1-től 2640. tételéig bezárólag felvett 3770 frt 42 kr-ra becsült divat-, rövid- és kézmű-áru cikkek egy csoportban.

2. A csödleltár 2641 től 2667-ig bezárólag és 2674. tétel alatt felvett, 80 frt 10 kr-ra becsült áru-cikkek külön egy csoportban.

3. A csödleltár 2673. és 2675. tétel alatt felvett, 155 frtra becsült bolti berendezési tárgyak egy csoportban.

4. Csödleltár 2668-tól 2672-ig és 2676-tól 2686. tételéig bezárólag felvett, 62 frt 80 kr-ra becsült különböző berendezési tárgyak és a 2687-től 2692. tételéig bezárólag felvett, 80 frt 80 kr-ra becsült házi bútorok leltári tételek szerint bocsátatnak árverezés alá.

5. Kikiáltási ár az 1., 2., 3 pont alatt jelzett csoportokba osztott tárgyaknál a fentebb kiténtetett becsár s ha ez nem ígértetnék meg, félóra várakozás után a kikiáltási ár 20 százalékkal leszállatik, ha erre sem történnék ajánlat, fél óra alatt a tárgyak leltári tételek szerint, ugy a 4 pont alatt jelzett tárgyak is becsáron alól is eladatnak a legtöbbet ígérőnek.

6. Az 1., 2., 3. pont alatt felsorolt tárgyak csoportbani árverezéskor venni számdékozók kötelesek az illó csoport becsárának 10 százalékát bánatpénzül a bírói kiküldött kezéhez letenni, mely a vételárba számítandó be, ezen esetekben vevő hordozza a bélyeg-és kinstári illetéket, melyet a vételárral együtt a bírói kiküldött kezéhez a leütés után azonnal kifizetni köteles, ellenesetben elvész bánatpénze a tömeg javára s az árverezés nyomban folytatattik vevő kárára a bélyeg-szerűre ezen feltételek teljesítése után a megvett tárgyak vevő tulajdonába mennek át.

7. Vevő jogosítva van a csoportokban elárverezett ingóságok leltár szerinti átadását követelni a tömeg-gondnoktól.

8. A mennyiben vevő 8 nap alatt az általa megvett ingóságokat a közadós üzleti helyiségéből el nem szállítja, köteles ezen időtől kezdve az üzleti helyiség után 1899. évi április 24-ig járó 400 frt évi bérösszegnek megfelelő részét a csödtömeg javára tömeggondnok kezéhez kifizetni.

9. Leltári tételekkint eladott ingók vételárát köteles vevő azonnal a leütés után a bírói kiküldött kezéhez kifizetni.

10. Az árverezés 1899. február 20 ára és következő napjaira mindenkor délelőtti 8 óra tüzetik ki Székely-Udvarhely városába, közadónak a vármegye házában lévő üziethelyiségbe s foganatosításával Szabó Albert székelyudvarhelyi királyi közzegyző bizatik meg.

A királyi törvényszék, mint csödbíróságnak Székely-Udvarhelyt, 1899. január 5-én tartott üléséből.

Mentovich,
elnök.

Király,
t. jegyző.

Szám 116-1899.
közig.

Pályázati hirdetés.

Székely-Udvarhely rendezett tanácsú város képviselőtestületének 133/898. számú jogerős közgyűlési határozata értelmében a városi vámkézelői hivatal megszüntetettvén, egy házi pénztári kezelés rendszeresítése rendeltetvén el, hol a vámjavadalmak is kezeltetnek. Ezen pénztári hivatalnál a vámok és fogyzatási adók kezelésére rendszeresítették:

Egy vámkézelő 450 frt évi fizetéssel.
Három sorompó-őr 360-360 frt évi fizetéssel lakás, fűtés és világítás átalányul.

Midőn ezen állásokra szivesen pályázatot nyitok, felhivom a pályázni kívánókat, hogy erkölcsi magaviselésüket, életkorukat, eddigi közszolgálatukat és testi épségüket szabályszerűen igazoló bizonyítványokkal felszerelendő pályázati kérésüket legkésőbb folyó évi január 25-ik napjáig alólirt polgármesterhez adják be. A pályázati határidőn túl beérkező pályázati kérések figyelembe nem vétetnek.

A vámkézelő fizetése erejéig, a vámsorompó-őrök és piaczi vámmellenőrök 50-50 frt óvadékot készpénzben, vagy elfogadható más óvadékképes értékpapirokban letenni kötelesek.

A pályázni kívánók 40 éven aluliaknak s lehetőleg katonaviselteknek kell lenniök. Az eddig szolgálatban voltak, alkalmas voltak esetében, koruk tekintetbe vétele nélkül is kinevezetnek.

Sz. Udvarhely város tanácsának 1899. január hó 7-én tartott üléséből.

Dr Gyarmathy Dezső,
polgármester.

Szám 116-1899.
közig.

Hirdetmény.

Szombafalva községnek Székely-Udvarhely városához lett csatolása alkalmából a vámsorompót Szombafalva községbe helyeztem ki, miután a község területén is a vámjavadalmak beszedetnek s minden vámtárgy csakis a vámsorompónál hozható be, nehogy a községi lakosok bírságolásnak legyenek kitéve, ezenel közhírré teszem, hogy Szombafalva község határán a főútvonalon kívül lévő mezei utak és ösvényeknek városbajóvási használata, azokon árutárgyaknak beszállítása a vámtárgy díjtételének 3-szoros összege fizetése terhe alatt tilos.

Felhivom tehát a községi előljáróságot, hogy ezen hirdetményt a legszélesebb körben saját község lakosai érdekében hozza köztudomásra és ennek megtörténtéről egy szabályszerű bizonyítványt folyó évi február 1-éig multhatatlanul alólirt polgármesterhez adjon be.

Székely-Udvarhely város tanácsának 1899. évi január hó 7-én tartott üléséből.

Dr Gyarmathy Dezső,
polgármester.

Uj vendéglő.

A tisztelt városi és vidéki közönség tudomására hozom, hogy Székely-Udvarhelyen (a Szombatfalvi-utcában)

BOR- ÉS SÖRMÉRÉST

nyitottam s ajánlom többféle jó és valódi boraimat.

Vidékiek az udvaromra bezállhatnak és kívánatra azoknak ebédet, vagy vacsorát ingyen megkésztetek.

Becses pártfogásukat kéri

Kandó Mária.

Előnyomda! Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni hogy az Alsó-malom-utcában a jelen kor igényeinek megfelelő **hímzéshez** szükséges **előnyomdat** nyitottunk és minden ezen szakmába vágó munkát jutányos árban elvállalunk. Biztosítjuk igen tisztelt megrendelőinket, hogy a legkisebb munkát is tisztán és pontosan elkészítjük s azokról felelősséget vállalunk. A nagyérdemű közönség becses pártfogását és tömeges megrendelését kéri teljes tisztelettel **Özv. Jedynakiewicz Teréz és leánya Olga.**

Üzleteladás. A több év óta fennálló, Székely-Udvarhelyt a Főtéren, a vármegye új palotájában levő szélszerűen és izléssel berendezett igen jó forgalmu porcellán-, tükör-, díszmű-, kép- és csemegekereskedést tulajdonosa **Dárszon Béla** — más vállalat miatt — szabad kézből kedvező feltételek mellett eladja. Felviágosítást a tulajdonos ad az érdeklődőknek.

Egy vagy két ház Székely-Udvarhelyt, az Attila-utcában szabad kézből eladó, esetleg folyó évi április 24-től bérbevehető Barabás Ferencz tulajdonostól.

BOR

tiszta természetes erdélyi és magyarországi termés, melyek vétel előtt hivatalosan vegyelemezve vannak, csakis

FERNENGEL GYULA

jó hírű pinczejében Székely-Udvarhelyt (Kosuth-utca) kapható a következő előnyös árakban:

Literenként 30 krtól 1 frt 40 krig; 10 literen felül 26 krtól 1 frt 20 krig. — Nagyban adó nélkül 56 literen felül hektoliterenként 22 frttől 46 frtig.

Részletes árjegyzék és minta ingyen és bérmentve.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké. Ára darabonként 3 frt. Jótállás mellett, míg a készlet tart. Hozzá ezüstös óralánc 60 kr

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbelegéstől megment. Tartós és pénzt megtakarító. Darabja 3 frt. A penge *** csillagos acélből és a többi részei alpacából vannak. Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:
Pollák Sándor főbizományosnál
BUDAPEST, V. ker., Kálmán-utca 17.
Gyűjtőknek 5 darab után egy ingyen küldetik.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi szer ellenállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésnek alkalmazatik küszvénynél, csúznál, tagzsugatsnál és megbűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasssa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Kapható Székely-Udvarhelyt Nagysolyosi Koncz Armin gyógytárában.

Sz. 808 - 899.
fszb.

Árverési hirdetmény.

Vargyas közbirtokossága tulajdonát képező eladásra kijelölt bükk- és tölgyerdőknek nyílt árverés útján eladására határidőül folyó évi február 15-ike d. e. 10 órája tüzetik ki Vargyas község házához.

Kikiáltási ár a szakközeg által megállapított becsár és pedig:

- a) A tölgyerdőnek 34027 frt;
- b) A bükk felső erdőnek 38130 frt.

Bánatpénzül ezeknek 10 százaléka teendő.

A részletes feltételek ezen hivatalnál és Vargyas község irodájában megtekinthetők.

Oklánd, 1899. január 15.

Benedek Imre,
főszolgabíró.

Közgyűlés.

Az Udvarhelymegyei Takarékpénztár részvénytársaság

1899. február hó 19-én d. e. 9 órakor

Székely-Udvarhelyen, hivatalos helyiségében tartja

XVII-İK RENDES KÖZGYŰLÉSÉT.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzletévtől; a mérleg megállapítása s a nyereségy felosztására vonatkozó javaslat és dr Solymossy Lajos volt vezérigazgató jutalmazása iránt beadott kérésének tárgyalása.
 2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak szabályszerű felmentése iránti határozat.
 3. A segédpénztár felállítására, egy segédpénztárnok javadalmazása és egy gyakornok fizetésének megállapítása.
 4. Választások az alapszabályok 27. §. értelmében.
- A közgyűlésre a t. részvénytulajdonosok azon figyelemztetéssel hivatnak meg, hogy részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt a gyűlés megnyitásáig, lehetőleg a megelőző két napon az intézet pénztáránál letenni s magukat igazoló jeggyel ellátni sziveskedjenek.
Székely-Udvarhelyen, 1899. január hó 18 án.

Az igazgatóság.

Sz. 20271 - 898.
szb.

Faeladási hirdetmény.

Udvarhelyvármegye Hodgya község közbirtokosságának tulajdonát képező „Kuvassa” nevű erdőből 21-95 k. hold erdő mintegy 855 m² I. osztályu és 1283 m² II. osztályu műfára becsült tölgyfa készlete az eladástól számított egy évi kihasznlási időtartam mellett **1899. évi január hó 23-án délelőtt 10 órakor** Hodgya község házánál nyilvános szóbeli és zárt írásbeli árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 9407 frt, minek 10 százaléka bánatpénz.

Az árverési feltételek alólirott főszolgabírónál és a székelyudvarhelyi m. kir. alsó erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Székely-Udvarhely, 1899. január 7.

Dr Demeter Lőrincz,
főszolgabíró.

Jó fokolás garantiroztatik.

UGRON ZOLTÁN fiatfalvi mezőgazdasági szeszgyáránál a nyílt raktárban a szesz I. fokja kapható 68 krért.

Ugyanott kapható:

- 2 vizet megbíró szesz, mely 3 liter pálinkát ad ki 62 kr.
 - 60% szesz, mely még egy vizet megbír 41 „
 - 30% pálinka 21 „
- literenként.

Ezen italok bármely mennyiségben 1 litertől felfelé kiszolgáltatik üvegen, korsóban, hordóban, szóval elzárható edényben.

Ugron Zoltán fiatfalvi gazdasága,
mezőgazdasági szeszgyár
és vámra örlő gőzmalom.

Bármily kis mennyiséget számlázok.

Fontos az új törvény rendelkezése alapján

Más községbe is be lehet vinni.

A szesz és pálinka forgalma szabad.